

Informe sobre les al·legacions rebudes en el tràmit d'audiència, consulta, participació i informació pública del Pla de gestió Natura 2000 Illa de l'Aire

1. Antecedents

1. En data de 10 d'octubre de 2014 el Consell de Govern va acordar iniciar el procediment per declarar zones especials de conservació (ZEC) determinats llocs d'importància comunitària (LIC) de les Illes Balears i aprovar els plans o els instruments de gestió corresponents (BOIB núm. 140 de 11/10/2014). En aquest acord es proposa declarar ZEC i aprovar el corresponent pla de gestió, entre d'altres, dels següents espais Xarxa Natura 2000:
 - ES0000236 (LIC i ZEPA) Illa de l'Aire
 - ES5310073 (LIC) Àrea Marina Punta Prima – Illa de l'Aire
2. Entres els dies 7 i 27 de novembre de 2017 es va publicar, en el marc de la fase de consulta pública prèvia a l'elaboració de normativa, a la pàgina web de *Participació Ciutadana* (<http://participaciociutadana.caib.es>) el projecte de decret d'aprovació del Pla de gestió Natura 2000 de l'Illa de l'Aire.
3. El Pla de gestió Natura 2000 Illa de l'Aire es va sotmetre a audiència i consulta dels titulars de drets i interessos legítims, mitjançant organitzacions i entitats reconegudes que els representen i a consulta dels interessos socials i institucionals afectats, a més de les associacions que tenen com objectiu la conservació i protecció ambiental.
4. En data de 25 de juny de 2020 es va publicar en el BOIB l'anunci del tràmit d'informació pública del procediment per declarar Zones Especials de Conservació (ZEC) determinats Llocs d'Importància Comunitària (LIC) de les

Illes Balears i, aprovar el Pla de gestió Natura 2000 corresponent. Així mateix també es va ordenar la publicació de l'anunci d'inici del període d'informació pública en el tauler d'anuncis de l'Ajuntament de Sant Lluís i del Consell Insular de Menorca. L'anunci d'inici del període d'informació pública també es va publicar, dia 25 de juny de 2020, al Diari Menorca, l'únic existent a l'illa. L'avantprojecte de decret va romandre publicat a la pàgina web de *Participació Ciutadana* durant el període d'un mes, concretament del 26 de juny de 2020 al 27 de juliol de 2020.

A més, es va posar a l'abast de les persones interessades els documents de l'expedient i l'esborrany del pla de gestió Xarxa Natura 2000 a les seus de les Conselleria de Medi Ambient i Territori de Menorca, i a l'enllaç: <http://maap.caib.es> i <http://natura.caib.es> durant un termini d'un mes.

5. En compliment de l'article 31.2 de la LECO, paral·lelament al període d'informació pública, es va obrir un període de participació amb la resta de conselleries i administracions amb competències en matèria d'ordenació territorial i urbanística, ajuntament i Consell Insular de Menorca.
6. El present informe recull de forma conjunta les al·legacions rebudes dins els tràmits d'audiència, participació i informació pública, en relació amb el Pla de gestió Natura 2000 Illa de l'Aire.

2. Al·legacions rebudes

1. Han presentat escrits en el tràmit d'informació pública audiència i consulta, i participació els òrgans, entitats i ciutadans que es llisten a continuació:
 - Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana
 - Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació
 - Consell Insular de Menorca
 - Federació Balear de Caça
 - GOB Menorca
 - Institut Menorquí d'Estudis / Secció de Ciències Naturals
 - Institut Menorquí d'Estudis / Observatori Socioambiental de Menorca
 - Institut Espanyol d'Oceanografia
 - Antoni Roca Martínez, en representació d'Enrique Morales Seguí i de Maria de los Ángeles Morales Pérez
 - Ramon Enrique Morales Ainsa
 - Daniel Bisbal Riera

2. S'ha rebut escrits comunicant que no fan cap observació o al·legació els organismes i entitats següents:

- Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius
- Conselleria d'Hisenda i relacions exteriors
- Conselleria d'Afers socials i Esports
- Conselleria de Salut i Consum
- Conselleria de Mobilitat i Habitatge
- Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball
- Direcció General de Territori i Paisatge

3. Valoració de les al·legacions

- **Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana**

El director general d'aviació civil considera que l'actual redactat de la norma 5.2.9 del pla suposa una invasió de les competències estatals exclusives en la mesura que les limitacions de sobrevol d'aeronaus en espais de la Xarxa Natura 2000 s'ha d'establir seguint el procediment establert al Reial decret 1180/2018 de 21 de setembre, mitjançant el qual es desenvolupa el reglament de l'aire i disposicions comunes per als serveis de navegació aèria. En aquest sentit proposen un nou redactat de la mesura.

Consideracions tècniques a l'aportació

Segons el criteri del director general d'Aviació Civil, l'establiment de restriccions al sobrevol s'ha de sol·licitar prèviament a la comissió interministerial entre Defensa i Transports i Mobilitat i Agenda urbana (CIDETMA) antiga CIDEFO. Aquesta sol·licitud es feu l'1/07/2020 en l'ofici enviat des de la direcció general d'Espais Naturals i Biodiversitat al director general d'Aviació Civil del Ministeri de Transports, Movilitat i Agenda Urbana.

Vista la resposta rebuda, s'accepta l'al·legació i es modifica la redacció de l'apartat 5.2.9 del pla de manera que s'ha eliminat la prohibició del sobrevol per a qualsevol tipus d'aeronaus per damunt de l'Illa de l'Aire a una alçada inferior als 800m.

No obstant això, es considera que el sobrevol de l'espai XN2000 amb aeronaus controlades per control remot (drons), fins i tot amb finalitats recreatives, no pot ser un activitat sense control a l'àmbit d'aquest espai i, en qualsevol cas, ha d'obtenir l'autorització prèvia de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Aquesta necessitat d'autorització s'estableix en base als articles 46 i 57 de Llei 42/2007, del Patrimoni natural i de la Biodiversitat els quals assenyalen que qualsevol projecte, pla o programa que sense tenir relació directa amb la gestió de l'espai o sense que sigui necessari per aquesta gestió pugui afectar de

forma apreciable als hàbitats o a les espècies de l'espai s'ha de sotmetre a una adequada avaluació de les repercussions ambientals; així com que les espècies protegides de fauna no poden ser molestades.

També en base a l'article 39 de la LECO i la Sentència 1706/2020 de la sala contenciosa de Tribunal Suprem, que assenyala que tots els projectes, plans i activitats que es vulguin instal·lar o dur a terme a l'àmbit d'un espai Xarxa Natura 2000 s'han de sotmetre a una fase de cribratge mitjançant informe d'afecció. A més a més cal tenir en compte les evidències científiques existents que demostrin que l'ús de drons pot suposar una molèstia per a la fauna, en especial per a les aus, que pot convertir-se en una amenaça seriosa si aquestes aeronaus s'apropen a zones sensibles com nius (Mulero, et al, 2017).

En aquest sentit l'illa de l'Aire és un punt clau en la ruta migratòria de multitud d'espècies d'ocells i, a més, acull la nidificació regular de 4 espècies protegides d'aus marines. Per tant, fins que no sigui efectiva la prohibició de sobrevolar l'àmbit terrestre d'aquest PG, es considera prou fonamentat jurídicament haver d'obtenir autorització de la conselleria competent en matèria d'espais naturals i biodiversitat. De fet, és el propi organisme estatal que gestiona la navegació aèria a Espanya (ENAI) qui, mitjançant la seva aplicació web sobre el sobrevol amb aeronaus no tripulades adverteix als usuaris que per sobrevolar aquest i altres espais declarats ZEPA per la comunitat autònoma cal consultar prèviament a l'òrgan gestor de l'espai.

- Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació

Els tècnics d'aquesta conselleria consideren que a l'apartat 2.3 (llistats d'espècies silvestres de fauna) s'hauria d'afegir les espècies protegides a les Reserves Marines de les Illes Balears, les espècies que a l'àmbit de les reserves marines tenen limitació de talla i també les que tenen limitació de captura del nombre d'exemplars.

També consideren que no cal mantenir la pesca recreativa com amenaça pels alguers de posidònia perquè creuen que amb la creació de la Reserva Marina de l'Illa de l'Aire (RMIA) aquesta amenaça ja ha desaparegut. A més consideren que els fons marins durs presents al pla de gestió no estan amenaçats per la pesca i la recol·lecció.

Respecte a les mesures 1.6 i 4.3 de l'apartat 3.2 del PG sobre la realització d'un cens d'embarcacions de pesca que operen a l'àmbit del PG i de promoure la implantació d'equips en la flota pesquer augmentin la selectivitat de les arts de pesca, consideren que ja estan incloses en el Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats

subaquàtiques a les reserves marines de les aigües interiors del litoral de les Illes Balears.

Pel que fa a la mesura 1.11 sobre elaborar un pla de seguiment a llarg termini amb desenvolupament periòdic de censos d'espècies de fauna i de flora, entenen que aquest seguiment ja està establert obligatòriament a l'article 8.8 de la Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, el qual diu que les reserves marines han d'ésser objecte d'un seguiment periòdic i regular dels recursos pesquers i biològics.

També consideren que no és adequat emprar el terme *aigües costaneres* i que és millor parlar *d'aigües interiors, exteriors o territorials*.

Finalment, fan una consideració sobre la regulació del temps màxim de calat de xarxes de tresmall sobre fons de maèrl, tot assenyalant que el Decret 17/2003, de 21 de febrer, pel qual es regula la pesca amb arts menors a les aigües interiors de les Illes Balears, estableix que el període autoritzat per exercir la pesca amb arts menors serà de 16 hores i que pels casos de la llagosta i la llampuga tenen la seva pròpia regulació.

Consideracions tècniques a l'aportació

Abans d'entrar a valorar més concretament el contingut d'aquesta al·legació, cal puntualitzar que l'informe de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació tracta l'àmbit marí del pla com si fos un àmbit plenament coincident amb l'àmbit de la RMIA, és a dir com si fossin figures completament solapades en el territori quan en realitat no és així.

Com es pot veure al mapa de la figura 1, la RMIA es divideix, d'acord amb el Decret 26/2019, de 12 d'abril, en dues zones principals: la Zona Especial de Busseig, on no es permet cap tipus de pesca i marisqueig, llevat de la pesca amb canya des del litoral de Menorca, i la Zona General, on es permet tant la pesca professional com la recreativa amb unes determinades regulacions més estrictes que fora de l'àmbit de la reserva. Ara bé, el LIC autonòmic coincideix parcialment amb la Zona Especial de Busseig però no coincideix amb la Zona General de la Reserva Marina. De fet, el límit que separa les dues zones de la reserva marina coincideix amb el primer tram del límit oest del LIC. A més, cal tenir en compte que tota la zona forma part d'una ZEPA de competència estatal -que no s'ha dibuixat al mapa per evitar confusions- però que abasta la totalitat de l'àmbit marí que hi apareix.

Fig.1: Mapa de situació de la Reserva Marina Illa de l'Aire (RMIA) i del LIC ES5310073 Area Marina Punta Prima - Illa de l'Aire.

Els llistats d'espècies de fauna de l'apartat 2.3 inclouen totes aquelles espècies presents a l'àmbit del pla de gestió que compleixen amb els criteris per estar incloses en els Formularis Normalitzats de Dades (FND) de cada espai. En aquest sentit, tant la Decisió d'Execució de la Comissió, de 11 de juliol de 2011, relativa a un formulari d'informació sobre un espai Natura 2000 [notificada amb el nombre C (2011) 4892] com el Manual de interpretació y cumplimentación de los campos del formulario normalizado de datos de los espacios protegidos Red Natura 2000 (versió 1 –maig 2018 elaborat per la Dirección General de Calidad y Evaluación Ambiental y Medio Natural, estableixen diversos criteris per tal que les espècies es puguin incorporar a l'apartat 3.2 o 3.3 dels FND.

En el cas de l'apartat 3.3, el manual assenyalava que poden ser espècies que estiguin incloses en els annexos IV o V de la Directiva d'Hàbitats, que estiguin incloses en les llista vermella nacional, que siguin endèmiques o que formin part de convenis internacionals. A més, permet incloure també en aquesta apartat altres espècies sota altres criteris, que en el cas d'aquesta direcció general són: que es tracti d'espècies protegides per alguna norma, que es tracti d'espècies de distribució corològica restringida o d'espècies que siguin claus en el funcionament de l'ecosistema. A més, aquestes espècies han de tenir un cert grau de representativitat a l'espai.

En aquest sentit, s'ha considerat oportú atendre la petició de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, atès que l'àmbit del pla, com es pot veure al mapa 1, coincideix parcialment amb la RMIA i per tant es considera que el fet que estigui prohibida la seva captura o que tenguin una restricció de talla o de nombre d'exemplars, ja es pot considerar jurídicament una protecció legal. Ara bé, per diferenciar que es tracta d'una protecció que només afecta a l'àmbit de les Reserves Marines de les Illes Balears, s'ha indicat aquest fet a la taula mitjançant

les sigles PRM (protegida en reserva marina) i a més s'ha indicat els decrets mitjançant els quals es protegeixen aquestes espècies. D'altra banda, i atès que el grau de representativitat a l'espai d'algunes d'aquestes espècies marines és difícil de valorar, s'ha optat per indicar en el text explicatiu de la taula 10 que en el moment de revisió dels FND ja es valorarà el grau de representativitat de cadascuna de les espècies que apareixen a la taula i és decidirà si finalment s'inclouen o no al FND del LIC ES5310073. Per tant, s'accepta l'al·legació.

Pel que fa al fet d'incloure la «Pesca recreativa» com amenaça pels alguers de posidònia i la «Pesca i recol·lecció» com amenaça pels fons marins durs no es considera adequat eliminar aquestes amenaces perquè si bé és cert que a l'àmbit coincident amb reserva marina aquestes amenaces han desaparegut, cal tenir en compte que l'àmbit marí del pla que no coincideix amb reserva marina, ocupa més de 700 ha, i per tant aquí no es pot considerar que s'hagin eliminat aquestes amenaces. Per tant es desestima aquesta al·legació.

Pel que fa a la mesura 1.6 sobre els censos d'embarcacions que operen a la zona, val a dir que el fet que estigui inclosa a l'article 3 del Decret 41/2015, no suposa cap impediment perquè un PG Natura 2000 ho reculli. De fet, les mesures que inclouen els plans de gestió no són exclusives de la direcció general d'Espais Naturals i Biodiversitat, sinó que també recullen mesures que són competència d'altres direccions generals o entitats. Es tracta simplement d'indicar quines mesures es consideren adequades per mantenir el bon estat de conservació dels hàbitats i de les espècies del pla. Diverses mesures contingudes en el pla estan recollides en normes i disposicions legals i el fet que quedin recollides al PG simplement reforça la necessitat que aquesta mesura s'executi, independent de quina administració sigui la responsable de la seva execució. Tanmateix la intenció d'aquesta mesura no era la d'establir un cens administratiu d'embarcacions tal com defineix l'article 3 del Decret 41/2015, si no que la finalitat és que durant les tasques de vigilància o informació del personal que operi per la zona es puguin recollir dades sobre el nombre d'embarcacions que pesquen fora de la reserva marina però dins l'àmbit LIC, així com recollir informació sobre les arts de pesca que empren, com a complement de la mesura 1.7, que pretén dur a terme un anàlisi més acurat de l'esforç pesquer a l'àmbit d'aquest pla. En qualsevol cas, per evitar confusions, s'ha optat per especificar que es tracta d'un cens visual i no d'un cens administratiu.

Pel que fa a la mesura 1.11 sobre el seguiment d'espècies de fauna i flora, és cert que a l'àmbit de les reserves marines de les Illes Balears és d'obligat compliment dur a terme un seguiment biològic i pesquer periòdic. Ara bé, cal assenyalar que aquesta mesura no només fa referència a les espècies marines sinó també a les terrestres, i no només a les marines de dins la reserva marina sinó que també a les marines de l'àmbit PG no coincident amb la reserva marina. En qualsevol cas, es considera adequat especificar que aquesta mesura inclou els censos de peixos

que s'han de fer obligatòriament a l'àmbit de la RMIA i s'incorpora a la direcció general competent en matèria de pesca com una de les administracions responsables. També es considera necessari incrementar sensiblement la dotació pressupostaria d'aquesta mesura ja que amb 4.000€ anuals no és suficient per poder finançar els censos de fauna i flora tant terrestre com marina de tot l'àmbit del PG. Per tant, s'accepta l'al·legació.

Respecte a la mesura 4.3 sobre promoure la implantació d'equips en la flota pesquera que augmentin la selectivitat dels arts de pesca, igual que la mesura 1.6, el fet que estigui regulada en una normativa no suposa un impediment perquè el pla ho reculli com a mesura en tot el seu àmbit, i no només en la part coincident amb la reserva marina. Per tant, es desestima l'al·legació.

Pel que fa a l'ús del terme aigües costaneres es considera adequat el suggeriment dels tècnics i s'ha canviat per aigües interiors i territorials.

Pel que fa a l'apartat 2 de l'apartat 5.6.5 que prohibeix que les xarxes d'enmallament romanguin calades més de 24 h damunt fons de maèrl, val a dir que a l'àmbit de la Zona General de la Reserva Marina ja està prohibit que aquestes xarxes dedicades a la pesca de llagosta romanguin més de 24 hores calades. L'article 4.2 del Decret 41/2015 diu que "Les xarxes dedicades a la pesca de la llagosta només es poden calar durant un temps màxim de vint-i-quatre hores".

Ara bé, com s'ha comentat anteriorment, aquesta zona general de la RMIA està fora de l'àmbit del pla. A més, unes 700 ha del LIC ES5310073 no coincideixen amb cap zona de la reserva marina. Per tant, en aquest àmbit no coincident, el temps de calada màxim de les xarxes dedicades a llagosta és de 48 hores, tal com estableixen l'Ordre del Conseller d'Agricultura i Pesca de 23 de març de 2001, per la qual es regula la pesca de la llagosta (*Palinurus spp.*) a les aigües interiors de les Illes Balears (BOIB núm. 38 de 29/03/2001) i l'Ordre de 30 de maig de 2001, per la qual es regula la pesca de la llagosta (*Palinurus spp.*) a les aigües exteriors pròximes a les Illes Balears (BOE núm. 141, de 13/06/2001). Amb el pla de gestió s'estableix que damunt fons de maèrl (cartografiat al plànol 4.2) no coincident amb la Zona Especial de Busseig de la reserva marina es permetrà la pesca de la llagosta però les xarxes només podran romandre calades de forma continuada un màxim de 24 hores. A les altres zones no coincidents ni amb la Zona Especial de Busseig ni amb fons de maèrl les xarxes per a llagostes podran romandre calades, el temps establert a la normativa general, és a dir un màxim de 48 hores.

Per tal de facilitar la comprensió d'aquesta regulació s'ha millorat la redacció de l'apartat 5.6.5 del pla de manera que quedi clar que en l'àmbit coincident amb la Reserva Marina de l'Illa de l'Aire s'haurà d'estar en tot allò establert a la normativa específica de la RMIA i a més s'ha afegit els límits de la reserva marina i el límit batimètric de 50 m al plànol 4.2.

La justificació d'aquesta regulació és l'existència d'evidències científiques que demostrin que el temps de calat de les xarxes d'enmallament de fons, localitzades damunt maèrl influeix directament en el nombre de fragments d'aquestes algues que s'enreden entre les xarxes i que després són arrabassats en el moment de llevar l'art de pesca. Diversos estudis de l'IEO demostrin que reduir el temps de calat de 48 a 24 h redueix significativament el nombre de fragments arrabassats i repercuteix positivament en l'estat de conservació de l'hàbitat. A més, els fons de maèrl estan formats per les algues *Lithothamnium coralloides* i *Phymatholithon calcareum*, espècies incloses a l'annex V de la Directiva d'Hàbitats i a l'annex VI de la Llei 42/2007, constituint per tant espècies que poden ser objecte de mesures de gestió. Finalment, cal tenir en compte que aquest espai Xarxa Natura 2000, té reconeguda la continuïtat ecològica per part de l'òrgan competent de l'administració general de l'estat, per tant la mesura pot ser adoptada també en aigües exteriors.

- **Consell Insular de Menorca**

Els tècnics d'aquesta administració proposen que el PG reculli la creació d'un òrgan de coordinació tipus comissió tècnica de seguiment de l'execució de pla que es reuneixi com a mínim una vegada a l'any.

També sol·liciten que s'incorpori alguna mesura relacionada amb el seguiment de les algues invasores i un estudi sobre la vulnerabilitat de les coves marines en relació amb el busseig recreatiu.

També argumenten que l'article 5.8.2 sobre contaminació lumínica, que classifica tota la zona E1 a efectes de la Llei 3/2005 suposa un extralimitació en les competències de la CMAT atès que d'acord amb l'article 14 de la Llei 3/2005, són els consells insulars els competents per zonificar el cel nocturn.

Pel que fa a l'article 5.2.1 sobre trànsit de persones i vehicles, proposen que s'inclogui una excepció a la prohibició del transit de persones per damunt de l'illot, fora del camí, per aquelles persones que ho hagin de fer amb finalitats científiques.

Respecte a l'article 5.2.5 proposen que només les activitats educatives i d'interpretació ambiental que tenen una incidència física damunt l'espai hagin de sotmetre's a una avaluació de repercussions ambientals.

Finalment consideren que el pressupost assignat a les mesures de seguiment és insuficient i s'hauria de revisar.

Consideracions tècniques a l'aportació

Pel que fa la creació de la comissió tècnica de coordinació, es considera adequada la proposta i per això s'ha modificat la redacció de la mesura 5.11 de l'apartat 3.2 especificant la creació d'aquesta comissió tècnica i la periodicitat mínima anual de les reunions.

Pel que fa a la proposta de seguiment d'algues invasores, s'ha incorporat una mesura nova a l'apartat 3.2 del pla, la 1.19 pel seguiment de les espècies invasores, tant marines com terrestres, la qual s'ha dotat amb 10.000€.

Respecte a les competències sobre la declaració de la zona de protecció lumínica E1, certament l'article 14 de la Llei 3/2005, de 20 d'abril de protecció del medi nocturn de les Illes Balears atorga als consells insulars la potestat en el desplegament de la llei mitjançant disposicions reglamentaries. En aquest sentit, el Ple del Consell Insular de Menorca va aprovar inicialment, el 16 de juliol de 2018, el reglament de protecció del medi nocturn de Menorca. L'article 5 d'aquest reglament estableix que els espais de la Xarxa Natura 2000 es corresponen amb zones E1, per tant en concordança amb l'article 5.8.2 del pla.

Pel que fa la proposta d'incloure un estudi sobre la vulnerabilitat de coves marines, s'ha afegit una consideració a la mesura 1.10 de l'apartat 3.2 del pla relativa a l'estudi de l'impacte de les activitats recreatives, esportives i turístiques sobre els hàbitats i espècies d'interès comunitari que estableix que s'ha de prioritzar l'estudi sobre coves. Així mateix, s'ha incrementat pressupostàriament aquesta mesura amb 8.000 euros procedents de la mesura 1.9 ja que s'ha considerat que la mesura 1.9 no requereix dotació pressupostària. Per tant s'ha acceptat l'al·legació.

D'altra banda, s'ha incorporat l'excepció de transitar fora camins en l'illa de l'Aire per motius científics i de gestió a l'apartat 5.2.1 Trànsit de persones i vehicles. Per tant, s'ha acceptat l'al·legació.

S'ha modificat el redactat de l'apartat 5.2.6 de manera que es permeten les activitats d'oci, de caràcter educatiu, científic o d'interpretació ambiental que es facin en grups inferiors a les 10 persones i que no surtin del camí existent. Per tant s'ha acceptat l'al·legació.

Finalment, s'ha doblat la quantia pressupostada de la mesura 1.11 relacionada amb el seguiments d'espècie de flora i fauna. En resum, es consideren ateses totes les al·legacions del Consell Insular de Menorca.

- Federació Balear de Caça

En relació a la mesura 2.2 de l'apartat 3.2 del pla, que estableix que en cas que es detecti la presència de conills s'hauran d'executar programes d'erradicació,

proposen que en lloc d'erradicar els conills, aquests siguin capturats vius i s'emprin per repoblar l'illa de Menorca. També demanen poder col·laborar en l'execució d'aquesta mesura.

Consideracions tècniques a l'aportació

Respecte a aquesta al·legació s'incorpora a la FBC com a entitat col·laboradora a l'hora d'executar la mesura 2.2. Ara bé, no es considera viable incorporar en el pla la metodologia de captura en viu, atès que en funció del nombre d'efectius podria no ser prou eficient per tal d'eliminar completament els conills de l'illa, fet que podria posar en risc la flora i/o la fauna protegida. En tot cas, serà en el moment d'executar la mesura quan es valoraran les diferents metodologies d'eliminació/extracció possibles i es triarà la més adequada.

- GOB Menorca

En relació als fondejos, l'entitat proposa actualitzar el mapa de 4.1 amb la cartografia més actualitzada dels fons marins de Menorca. També proposen eliminar de les zones de fondeig permès que apareixen al mapa aquells fons no ocupats per fanerògames que tenen menys de 200m² de superfície. Finalment també proposen prohibir el fondeig en tota la zona sud de l'illa de l'Aire i dotar la zona amb tres boies fixes on puguin amarrar sense ancorar, les embarcacions dedicades a activitats de submarinisme.

Pel que fa a la pesca, proposen que sigui obligatori a les barques de rossec emprar portes flotants (semipelàgiques) en tot l'àmbit del pla, prohibir les competicions de pesca i que en el termini d'un any des de l'aprovació de pla sigui obligatori presentar el diari de pesca per a les embarcacions de pesca recreativa.

Finalment, respecte a l'àmbit terrestre, proposen que la senyalització prevista inclogui informació concreta sobre determinades prohibicions.

Consideracions tècniques a l'aportació

Pel que fa l'ús de la cartografia més actualitzada en l'establiment de les limitacions al fondeig, certament s'havia emprat una versió de la distribució dels fons de posidònia que no era la més actual. En aquest sentit, s'ha refet el mapa 4.1 de l'annex II i s'ha emprat la capa de distribució de posidònia més recent elaborada en el marc del projecte ITS Atles submarí de posidònia. Per tant s'ha acceptat l'al·legació.

En relació a la proposta d'eliminar els espais de menys de 200 m² on ara es permet el fondeig, val a dir que el mapa de fondejos és simplement una referència i un ajut pels navegants de manera que puguin conèixer la distribució aproximada de les comunitats damunt de les quals el pla en prohibeix el fondeig

(posidònia, maèrl i coral·ligen, i *Cymodocea nodosa*). En aquest sentit, el mapa 4.1 de l'annex II uneix totes aquestes comunitats sota una mateixa categoria i les pinta de color vermell. Ara bé, el què realment compta a l'hora de valorar si un fondeig és legal o no, és la realitat del fons marí on és produeix aquell fondeig. Per tant, no es considera adequat delimitar com a fons de posidònia, maèrl o algueró zones que segons la informació que tenim disponible es corresponen amb fons d'arena o roca. A més a més, cal tenir en compte que existeix un ampli ventall d'embarcacions que freqüenten la zona, des de petites embarcacions de menys de 6 metres d'eslora fins a grans iots de més de 25 metres d'eslora, i que eliminant del mapa aquestes taques de fins a 200 m² estariem perjudicant a les petites embarcacions, que amb espais d'arena molt inferiors als 200 m² poden fondejar sense cap risc d'afectar a les comunitats que es volen protegir. Per tant, es desestima l'al·legació.

Pel que fa a prohibir el fondeig a tota la zona sud de l'illa, val a dir que el fons ocupat per aquesta zona està format per roques amb algues fotòfiles. El fons de roques amb algues fotòfiles està constituït per l'element clau definit en el pla com a fons marins durs (rocosos) que a la vegada està constituït, principalment, per l'HIC 1170 Esculls. Com bé es recull al llistat de pressions i amenaces, aquest no és un tipus de fons que estigui amenaçat pels fondejos d'embarcacions recreatives, com sí succeeix en el cas de la posidònia o la *Cymodocea nodosa*. Les amenaces principals d'aquest fons són les derivades de la pesca i el marisqueig, i la introducció d'espècies invasores. Per tant, ara per ara, es considera que no hi ha evidències científiques que avalin que els fondejos estan malmetent d'una forma significativa aquest hàbitat o les espècies que acull, i per tant es descarta, ara per ara, establir aquesta prohibició. En cas que en el futur apareguin evidències d'un impacte significatiu en aquesta zona que afecti als fons de roca i que sigui atribuïble a aquesta causa, es plantejaria introduir aquesta prohibició en el pla.

Sí que sembla adequat que, en el marc del projecte de creació del camp de fondeig regulat de l'Illa de l'Aire, s'instal·lin algunes boies per als centres de busseig, en els punts d'immersió habituals, ja que els permetrà que el fondeig es faci de forma més segura i evidentment s'evitarà un nombre elevat d'ancoratges en el fons marí. Per aquest motiu, s'ha modificat la mesura 2.5 de l'apartat 3.2 per tal que inclogui tres punts de fondeig per a l'activitat de busseig en els punts d'immersió habituals. Per tant s'ha acceptat l'al·legació.

Pel que fa a la pesca de rosec, primer de tot cal recordar que l'article 13 del Reglament de la UE CE 1967/2006 de consell, de 21 de desembre, relatiu a les mesures de gestió per a l'explotació sostenible dels recursos pesquers de la Mar Mediterrània (DOUE núm. 409, de 30 de desembre de 2006) estableix que queda prohibit l'ús de xarxes de rosec a menys de 1.5 milles nàutiques de la costa o abans de la isòbata de 50 m quan aquesta fonaria s'assoleixi a una distància

inferior de la costa. No obstant això, i en base al punt cinquè d'aquest mateix article del reglament, la Secretaria General del Mar del Ministeri de Medi Ambient, Medi Rural i Marí va establir, l'any 2011, una excepció a aquesta norma per a determinades zones del mediterrani i per a determinades embarcacions de pesca professional, de manera que es permet pescar a una distància d'entre 0,7 i 1,5 milles nàutiques de la costa, sempre a més de 50 m i sobre fons no ocupats per fanerògames marines, maërl o coral·ligen. En aquest sentit l'àmbit del PG Illa de l'Aire és una d'aquestes zones on les quatre barques de bous de la confraria de pescadors de Maó tenen autoritzada la pesca amb xarxes de rosec a partir de les 0,7 milles de distància de la costa. Creuant les distàncies, les fondàries i els fons sensibles el resultat és que a l'àmbit del PG illa de l'aire hi ha unes 40 ha aproximadament on es permet la pesca amb xarxes de rosec de fons. En aquest context, exigir l'obligació d'emprar portes flotants o semipelàgiques a l'àmbit del PG on l'activitat està permesa és una mesura que consideram adequada que pot contribuir a mitigar l'impacte de la pesca de rosec a l'àmbit del PG. De fet, l'ús d'aquest tipus de portes és la tendència general que segueix aquesta activitat a l'àmbit de les Illes Balears, i és un dels aspectes clau per millorar la sostenibilitat de l'activitat pesquera de rosec. L'ús d'aquesta tecnologia ha estat impulsada per l'IEO en el marc d'un projecte per a la reducció de l'impacte d'aquest tipus de pesca al es costes mediterrànies espanyoles. En aquest sentit a la confraria de Maó fou una de les pioneres i de les quatre barques de bou existents, com a mínim dues ja ha incorporat aquest sistema. Per aquests motius, s'ha modificant la norma 5.6.5 de manera que s'ha incorporat l'obligatorietat d'emprar portes semipelàgiques per a la pesca de rosec en tot l'àmbit del pla allà on estigui permesa aquesta modalitat de pesca, és a dir a partir dels 50 m i sobre fons no ocupats per maërl. Per tant, s'accepta l'al·legació. A més a més, per tal de facilitar la interpretació de la norma als pescadors s'ha afegit els límits de la Reserva Marina i el límit batimètric de 50 m al plànol 4.2.

Pel que fa al les competicions de pesca, també es considera justificada la proposta, en la mesura que les competicions suposen guardar la sobreexplotació dels recursos vius marins que poden afectar als HIC 1170 esculls i HIC 1120 praderies de posidònia, hàbitat prioritari. Per tant, s'ha optat per afegir un nou epígraf a l'apartat 5.6.5 que per tal d'incorporar aquesta restricció.

Respecte a l'establiment d'un període d'1 any, a partir del qual l'ús del diari de pesca passi a ser una obligatorietat, no es considera necessària la seva incorporació en el pla. Actualment els pescadors recreatius d'embarcació estan obligats a dur un registre de la seva activitat només a l'àmbit de les reserves marines parcials. La finalitat d'aquest registre és poder fer un seguiment de l'activitat pesquera i de l'evolució dels recursos marins. En aquest sentit, l'àmbit de la reserva marina de l'Illa de l'Aire on es permet pescar des d'embarcació, és a dir la zona general (veure fig.1) està fora de l'àmbit d'aquest pla. Per tant, si s'obligués als pescadors a emplenar aquest diari de pesca també fora de la

reserva parcial, concretament a la zona del pla no coincident amb la zona especial de busseig, les dades que rebria el servei de Recursos Marins a través de l'aplicació Diari de Pesca serien dades mesclades de captures de dins i de fora de la reserva parcial, fet que dificultaria la seva interpretació.

En relació amb el suggeriment d'instal·lar un cartell, val a dir que l'Ajuntament de Sant Lluís ha dissenyat, en col·laboració amb aquesta direcció general, un cartell amb totes aquestes indicacions, llevat de la indicació d'un aforament màxim que s'establirà amb l'aprovació del pla. Una volta estigui aprovat el pla de gestió s'adaptarà el cartell a les noves normes recollides en aquest pla. Per tant, s'accepta l'al·legació.

- **Institut Menorquí d'Estudis / Secció de Ciències Naturals**

Els membres d'aquesta secció de l'IME es queixen de la manca de referències bibliogràfiques del document. Seguidament al·leguen que la Sentència del Tribunal Suprem (STS 1706/2020) confirma la necessitat d'incloure en els plans de gestió Natura 2000 objectius de conservació concrets i verificables; també assenyalen que la sentència obliga a que tots els projectes, plans, programes i activitats que es puguin instal·lar o dur a terme a l'àmbit del pla passin per una avaluació de repercussions, i que estableix que no es pot acceptar una exclusió genèrica de determinats projectes o activitats.

També al·leguen no estar d'acord amb que es permeti l'ús recreatiu a l'àmbit terrestre del pla, tot argumentat que els extraordinaris valors naturals de l'illa, com ara les interaccions entre la flora i la sargantana, l'existència de la major població mundial de rapa mosquera (*Helicodictyon muscivorus*), entre d'altres, que avalen la prohibició d'aquest ús. Afegeixen també que la instal·lació de cartells i la delimitació del camí que va al far amb pals de fusta i corda és totalment insuficient per garantir la preservació d'aquests valors. Altres arguments que sostenen la seva proposta d'excloure l'ús recreatiu són la manca de pressupost per una vigilància continua a l'illa; que les visites turístiques han proliferat de manera exponencial en els darrers cinc anys, tant per part d'empreses com de particulars que van a l'illa amb les seves barques; que els visitants alimenten a les sargantanes per tal d'atraure-les i, en ocasions, les capturen per fotografiar-les i que, fins i tot, s'ha donat casos d'extracció d'individus; que aquestes pràctiques suposen un pertorbació indesitjable per l'espècie, interferint en el seu comportament natural i aportant matèria orgànica aliena a l'illa; que freqüentment desembarquen mascotes a l'illa que encalzen les sargantanes i, fins i tot, en cacen alguns exemplars; que l'illa actua com a vàter per als usuaris dels vaixells que pernocten a la zona de l'embarcador; que habitualment s'hi veuen famílies fent paelles o barbacoes; i que més esporàdicament s'han observat comportaments més incívics, com ara l'assalt a les instal·lacions del far, la caça de sargantanes amb escopetes de perdigons, etc.

Els membres de la secció manifesten la seva disconformitat en la redacció de l'apartat 1.1 sobre les característiques físiques i usos, sobre el qual assenyalen que hauria de recollir una descripció més acurada dels principals valors naturals de l'illa.

Els membres d'aquesta institució també apunten a que la pesca en canya des de l'illot encara es continua practicant tot i que la normativa de la nova Reserva Marina ho prohibeix, que hi manca informació sobre els invertebrats, sobre les aus nidificants i migratòries registrades, que no s'ha esmentat la presència d'*Hemyudactilus turcicus*, el dragonet rosat, que el pressupost dedicat al projecte Piccole Isole és insuficient, que el pressupost per al seguiment de les espècies clau també és insuficient i que el pla es parla de zones de restauració ecològica i de zones crítiques però que no s'identifiquen aquestes zones. Assenyalen, també, errors respecte a les estimes poblacionals d'algunes espècies, que troben poc fonamentat l'apartat de captures accidentals d'aus marines, que l'apartat sobre contaminació lumínica no és prou clar, que l'aplicació de les restriccions al sobrevol d'aeronaus requereix l'autorització de l'òrgan interministerial competent, que cal revisar la nomenclatura d'algunes espècies i les citacions d'altres i que cal eliminar afirmacions genèriques que poc tenen a veure amb l'espai com ara que les praderies de posidònia son acumuladors de metalls pesants, elements radioactius i compostos químics recalcitrants.

Finalment, com a reflexió final, consideren que l'illa de l'Aire, així com la majoria d'illots de Balears, haurien d'ésser declarat reserva natural.

Consideracions tècniques a l'aportació

Pel que fa a la manca de referències bibliogràfiques, s'ha esmenat aquesta qüestió afegint als apartats 2.2 i 2.3 del pla les fonts consultades. També s'han incorporat les dades més actualitzades existents sobre efectius poblacionals i les superfícies ocupades pels hàbitats i per a cadascuna de les espècies o habitats que formen part dels elements clau. S'accepta l'al·legació.

A més, s'han incorporat objectius específics per a cadascun d'aquest elements clau, tal com estableix la sentència STS1706/2020, acceptant l'al·legació.

Pel que fa l'afirmació de que no és possible l'exoneració de realitzar informes de no afecció en determinats supòsits, efectivament la sentència STS 1706/2020, assenyala que tots, absolutament tots, els projectes, plans, programes i fins i tot activitats que es vulguin dur a terme en espais Xarxa Natura 2000 s'han de sotmetre a una fase de cribratge. En aquest sentit, el pla no exonera a cap tipologia concreta de pla programa o projecte de sotmetre's a aquesta fase de cribratge. Únicament regula determinades activitats, establint aquelles que estan prohibides, per ser manifestament incompatibles amb els objectius de

conservació de l'espai; aquelles que han de sotmetre's al procediment d'avaluació de repercussions ambientals, atès que no es pot assegurar, a priori, que no tindran efectes negatius sobre els hàbitats i les espècies de l'espai Xarxa Natura 2000, i aquelles que estan permeses, atès que dutes a terme seguint les prescripcions del pla, no poden afectar de forma apreciable a cap hàbitat o espècie d'interès comunitari o protegida. És per tant necessari que un pla de gestió reculli com a permeses aquelles activitats que no tenen finalitat comercial i que històricament s'han duit a terme a l'àmbit del pla de gestió i respecte de les quals no existeixin evidències científiques de que puguin provocar algun tipus d'afectació als hàbitats i a les espècies d'interès comunitari de l'àmbit del pla. És el cas d'activitats tals com nedar, passejar o navegar, les quals sempre que es facin d'acord amb les normativa sectorial que les regula i d'acord amb les normes addicionals establertes en el pla de gestió en qüestió no tenen perquè afectar a cap hàbitat o espècie. No tindria sentit ni seria administrativament viable que totes les activitats que es vulguin dur a terme de forma individual a l'àmbit d'un espai Xarxa Natura 2000 per part de la ciutadania haguessin de ser prèviament informades per l'administració gestora d'aquests espais. Així doncs, no s'accepta l'al·legació perquè es considera que el pla no exonera a cap projecte, pla o programa, de sotmetre's a l'avaluació de repercussions ambientals. El pla simplement preveu que, en determinats supòsits, no sigui necessari presentar el document ambiental referit a l'article 39.2 de la LECO, però l'avaluació de repercussions que exigeix la STS1706/2020 s'ha de continuar duent en terme en tots els casos.

Pel que fa al desacord que manifesten amb l'afirmació que es fa a la pàgina 7 del pla de que l'ús recreatiu o turístic és compatible amb la conservació de la seva riquesa natural, val a dir que certament la frase pot ser mal interpretada i per tant s'ha modificat el seu redactat, deixant palesa la necessitat de regular l'ús turístic i recreatiu a l'espai per tal que sigui compatible amb la preservació dels hàbitats i les espècies.

S'ha modificat l'apartat 5.2.6 per tal de recordar que qualsevol activitat de caire turístic que es vulgui dur a terme a l'àmbit d'aquest pla s'ha de sotmetre a una avaluació de repercussions ambientals, d'acord amb la STS1706/2020.

Respecte a petició de prohibir l'accés a l'illa de l'Aire, en comptes de prohibir-ho s'ha optat per establir que en cas de que els grups superin les 10 persones es requerirà una avaluació de repercussions ambientals. A més, s'ha afegit una especificitat a l'apartat 5.2.4 per tal d'incidir en què no es pot abandonar cap tipus de residu al medi natural inclosos els de naturalesa orgànica (amb la finalitat d'evitar que la gent orini, defequi o deixi restes de menjar a l'illa). A més, a l'apartat 5.7.2 relatiu a la protecció d'espècies, s'ha incidit en la prohibició d'abandonar restes de menjar a l'illa. Finalment s'ha modificat el redactat de la mesura 2.7 de l'apartat 3.2 del pla de manera que abans només parlava de

reforçar la vigilància i ara s'especifica que cal establir una vigilància continuada durant els mesos d'estiu per tal que el desembarcament de persones a l'illa es faci incomplint les normes contingudes en aquest pla. Aquesta mesura ha estat dotada amb un pressupost de 36.000€, és a dir 6.000 € cada any per destinar una vigilant o informador que durant 3 mesos pugui garantir una vigilància efectiva de l'illot. Amb totes aquestes mesures no es considera necessari prohibir el desembarcament de persones a l'illot tal com demana l'IME. Finalment, cal assenyalar que si bé és cert que tal com indiquen els treballs de seguiment de la població de sargantana a l'illa en els transectes més propers a les zones més freqüentades per persones, les densitats de sargantana són menors que en els transectes menys freqüentats, en cap cas no es demostra que aquesta menor densitat pugui ser atribuïble a la major freqüentació humana. De fet, hi ha altres factors com el tipus de vegetació, la densitat de flors de rapa mosquera, etc., que podrien explicar aquestes diferències en la densitat de sargantanes. Així mateix, el bon estat de conservació d'aquesta espècie però també de les colònies d'aus marines que crien a l'illot no avalen científicament l'establiment d'una prohibició tant estricta..

Pel que fa al comentari que fan els membres d'aquesta entitat sobre que la pesca amb canya des de l'illa no ha desaparegut amb la nova normativa, cal aclarir que Decret 26/2019, de 12 d'abril, pel qual s'estableix la Reserva Marina de la Illa de l'Aire i pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora i fauna subaquàtiques ja prohibeix la pesca amb canya des de l'Illa de l'Aire.

Pel que fa al comentari de que hi manquen espècies d'aus al pla de gestió atès que a l'illa s'han identificat 157 espècies d'aus migratòries i 14 espècies nidificants, val a dir que de les 14 espècies nidificants, 11 es troben recollides a la taula 8 del pla de gestió. Mentre que dues de les tres restants *Larus cachinanns* i *Columba livia* no hi són perquè no compleixen amb els criteris per estar incloses en aquest llistat. En aquest sentit per estar a la taula 8, en el cas d'aus no migratòries, cal que l'espècie estigui referida a l'annex I de la Directiva d'Aus i ni *L. cachinanns* ni *C. livia* hi estan. L'única espècie que hi manca és *Sylvia melanocephala*. D'altra banda, també és cert que hi ha espècies que han nidificat alguns anys però que recentment no ho han fet. En aquest sentit, no es creu que siguin claus en el funcionament de l'ecosistema, en la mesura que la seva desaparició com a reproductors a l'illa no sembla haver repercutit negativament en altres components de l'ecosistema. Tampoc no es tracta, en aquest darrer cas, d'espècies endèmiques, protegides o amenaçades. Per tant es considera que no compleixen els criteris per ser incorporades a l'apartat 3.3 de l'FND i, per tant, no s'han afegir a cap taula del pla. Concretament es tracta de *Monticola solitarius*, *Saxicola torquata* i *Milaria calandra*. La reproductora *Carduelis cannabina*, ja està inclosa a la taula 9 atès que, a més de resident, és també un migrant abundant i per tant compleix amb els criteris per estar a l'apartat 3.2 de l'FND. Pel que fa a la resta d'aus migratòries que han estat detectades en alguna ocasió a l'Illa de l'Aire

però que no apareixen a la taula 8, la seva no inclusió és deu a que no compleixen el criteri establert a la Directiva d'Aus per estar incloses a l'aparat 3.2 dels FND, és a dir que siguin migrants de presència regular. Finalment, pel que fa a *Sylvia undata* certament no és un nidificant a l'illa de l'Aire ni un migrant de presència regular, per tant no hauria d'estar inclosa a cap dels aparats del FND, per aquest motiu s'ha modificat la taula 8 de manera que ara es proposa la seva exclusió del FND.

Pel que fa a l'al·legació sobre navegació aèria ens remetem a la resposta que s'ha donat al Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana.

Pel que fa a l'afirmació que fan els membres de la Secció de Ciències Naturals de l'IME sobre que la mesura proposada en el pla per reduir les captures accidentals de baldrítja balear o virot (*Puffinus mauretanicus*) i de la resta d'ocells marins no està prou documentada ni justificada, s'ha de tenir en compte que tot i que és cert que les baldrítges balears durant l'època de cria poden arribar fins a les costa catalana a la recerca d'aliment i que és allà on hi ha un perill més elevat de captura accidental, no és menys cert que sovint s'observen concentracions de virots (basses) a l'Àrea marina de l'Illa de l'Aire, com ara la observada pels anelladors de les campanyes *Piccole Isole* el 21 de març de 2018 amb un total de 900 exemplars d'aquesta espècie. D'altra banda, hi ha sospites fonamentades de que a l'illa de l'Aire hi nidifiquen entre 3 i 5 parelles d'aquesta espècie. Per tant, tot i que l'Àrea Marina de Punta Prima - illa de l'Aire no sigui una zona prioritària d'alimentació per a l'espècie, cal tenir en compte que les baldrítges hi son presents en gran nombre (de fet la colònia de la Mola es troba a escassos quilometres de l'àmbit d'aquest pla de gestió) i per tant, sí es cala un palangre de fons en aquesta zona, les baldrítges que en aquell moment estiguin a prop del palangrer es poden sentir atretes per les esques i per tant intentar capturar-les. A més a més aquesta mesura no és exclusiva per aquesta espècie sinó que també pretén beneficiar a *Calonectris diomedea*, *Ichthyætus audouinii* i *Phalacrocorax aristotelis*. D'altra banda segons l'article *Patterns of at-sea behaviour at a hybrid zone between two threatened seabirds* de Rhiannon i altres, publicat a la revista *Scientific Reports* el 2017, fora de l'època de cria les baldrítges de la Mola de Maó estan presents en elevades densitats en un àrea compresa entre Catalunya, el Golf de Lleó i el nord de les Balears, on hi ha inclòs l'àmbit d'aquest pla. A més, també s'hi poden trobar amb certa freqüència exemplars de l'espècie *Yelkouan* procedents de França. Tot això justifica sobradament l'aplicació d'aquesta mesura per tal de reduir les captures accidentals d'aus marines. No obstant això, tal com sol·licitaven els membres de l'IME s'ha incorporat el Corb marí (*Phalacrocorax aristotelis*) com a element clau i per tant com a beneficiari d'aquesta mesura. Pel que fa a la temporalitat d'aquesta mesura l'IME al·lega que en tot cas hauria d'ésser una mesura obligatòria durant tot l'any per tal de protegir la totalitat d'espècies amenaçades susceptibles de caure enganxades en arts de pesca. En aquest cas es considera que certament, tal com suggereix l'IME cal que aquesta

mesura sigui obligatòria durant tot l'any, atès que gairebé sempre alguna d'aquestes espècies està en reproducció, quan les baldrigues grosses acaben el període reproductor, els corbs marins els comencen i quan aquests acaben les baldrigues petites ja estan de ple en període reproductor. A més a més, tal com s'ha comentat, fora de l'època reproductora de les baldrigues hi pot haver presents en aigües d'aquest pla tant individus de *P.yelkouan* procedents de França com també alguns individus de *P. mauretanicus* procedents de la colònia de la Mola de Maó. Per tant, s'ha optat per allargar la obligatorietat de la mesura durant tot l'any, en el sentit de l'al·legació.

Pel que fa a l'afirmació que l'apartat de contaminació lumínica no és prou clar, val a dir que l'apartat 5.8.2 deixa clar que està prohibit dins l'àmbit de pla emetre per sobre del pla horitzontal i emetre llums estroboscòpiques, així com també qualsevol altre que pugui afectar als hàbitats i a les espècies Xarxa Natura 2000. A més s'ha afegit una excepcionalitat a aquesta regulació per a les senyals marítimes. Els membres de l'IME també assenyalen que seria interessant incloure un estudi sobre la contaminació lumínica, doncs la mesura 1.16 dotada amb 8.000€ així ho contempla. Es considera, doncs, acceptada l'al·legació.

Pel què fa a la presència d'altres mamífers i tortugues marines citades a la zona, efectivament s'ha comprovat que hi ha una cita de *Pseudorca crassidens*. No obstant això, segons els treballs elaborats pel grup de mamífers marins de les estratègies marines de l'IEO i el Ministeri de Transició Ecològica, aquesta espècie és ocasional en aigües espanyoles. Per tant, no compliria amb el grau de representativitat suficient per poder-la incloure a l'FND i per extensió, a les taules del pla. També hi ha cites d'avaraments de cap d'olla negra (*Globicephala melas*) i de dofí llistat (*Stenella coeruleoalba*) a l'àmbit de pla, tot i que es tracta d'espècies d'aigües obertes i profundes. Al no ésser espècies comuns a l'àmbit del pla no compleixen amb els criteris per estar al FND d'aquest espai i, per tant, no es poden incloure a les taules.

A la taula 10 del pla s'han inclòs les 13 espècies d'invertebrats terrestres endèmics presents a l'illa de l'Aire i el dragonet rosat (*Hemidactylus turcicus*) atès que es considera que sí que compleixen amb els criteris per formar part de l'apartat 3.3 de l'FND (en el cas dels invertebrats, per ser endemismes i en el cas del dragonet pel seu paper clau en el funcionament de l'ecosistema, en ser una de les dues úniques espècies de rèptils presents a l'illa).

Pel què fa als processos ecològics que duen a terme les praderies de posidònia, i en concret, el relacionat amb les acumulacions de metalls pesants i compostos radioactius, val a dir que es tracta d'un servei ecosistèmic consistent en la fixació d'aquests elements tòxics que duen a terme els alguers, i per tant, tot i que aquest servei no sigui rellevant a l'àmbit del pla no es considera necessari eliminar-lo del llistat de processos i serveis que ofereixen els diferents hàbitats.

D'altra banda, tal com demanaven els membres de l'IME s'ha revistat la nomenclatura de *Malva minoricensis* i de *Larus audouinii*.

Finalment, respecte a la reflexió final en la que es demana que l'Illa de l'Aire, així com també la majoria d'illots de Balears, siguin declarats Reserva Natural, es considera que aquesta petició va més enllà dels objectius del pla de gestió.

- **Institut Menorquí d'Estudis/ Observatori Socioambiental de Menorca**

L'observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM) proposa incloure a les taules de flora i fauna del pla diferents espècies legalment protegides, incloses en convenis internacionals o amenaçades, que han estat citades a l'àmbit del pla. També proposen modificar el text de la taula 43 que afirma que no hi ha nidificació de tortuga babaua a l'àmbit del PG, atesa la nidificació de 2020 citada a Punta Prima. A més, demana que es tenguin en compte l'OBSAM a l'hora d'aplicar les mesures 1.2, 1.16, 1.10, 1.17 de l'apartat 3.2 del pla. Es demana també que el pla reculli la necessitat de reforçar la vigilància del fondeig sobre les praderies de posidònia durant la nit i que la mesura 5.3 del pla reculli la necessitat d'incorporar les zones de fondeig prohibit del PG a l'aplicació *Navionics*. Seguint amb el fondeig, sol·licita la instal·lació de fondejos ecològics per a les centres de busseig que duen a terme immersions a l'Illa de l'Aire.

L'OBSAM també sol·licita que els mecanismes de coordinació recollits a la mesura 2.1 del pla tenguin en compte les administracions competents en la gestió de la reserva marina, de la ZEC, de la Reserva de Biosfera, l'Associació Leader-Galp i la competent en matèria de vigilància de posidònia. A més, afegeixen que aquesta comissió s'hauria d'estructurar de manera que es puguin incorporar les institucions i centres d'investigació que duen a terme els seus seguiments i estudis a l'àmbit del pla. També suggereixen actualitzar els noms d'algunes espècies i corregir Directiva d'Ocells per Directiva d'Aus.

Consideracions tècniques a l'aportació

S'han analitzat les propostes d'espècies a incloure a la taula 10 i s'ha considerat que certament compleixen amb els criteris per estar-hi recollides i per tant s'han incorporat a la taula esmentada.

També s'ha modificat el text de la taula 43 per tal d'incorporar-hi la nova cita sobre la nidificació d'una femella de tortuga babaua a l'àmbit del pla l'any 2020.

Pel què fa a tenir en compte l'OBSAM per a les mesures 1.2, 1.6, i 1.10 i 1.17 de l'apartat 3.2 del pla val a dir que les mesures 1.2, 1.10 i 1.17 ja tenen en compte a les institucions científiques com a possibles entitats responsables de l'execució o finançament de la mesura. En aquest sentit, a efectes del pla, es considera

l'OBSAM com una institució científica. S'han incorporat també les institucions científiques com a possibles responsables de la mesura 1.6, del pla, en consonància amb l'al·legació.

Pel què fa a reforçar la vigilància durant la nit per evitar els fondejos il·legals de velers que arriben a darrera hora del capvespre i se'n van a primera hora del dematí, fet que certament s'ha observat de forma reiterada durant l'any 2020, s'ha modificat el redactat de la mesura 2.8 de manera que s'especifica aquest reforçament de la vigilància a primera i darrera hora del dia per evitar els fondejos nocturns damunt l'alguer de posidònia de l'Illa de l'Aire, acceptant l'al·legació.

En relació amb la mesura 5.3 de l'apartat 3.2 del pla, s'ha incorporat la necessitat d'incloure la cartografia de posidònia en les aplicacions informàtiques més emprades pels navegants.

Respecte a la instal·lació de fondejos ecològics per a les centres de busseig ja s'ha incorporat aquesta petició a la mesura 2.5 arran d'altres al·legacions.

Pel què fa a la petició de que la comissió o òrgan de coordinació entre administracions també inclogui als centres d'investigació que duen a terme seguiments a la zona, s'ha inclòs a la mesura 5.11 també les entitats científiques, acceptant l'al·legació.

Finalment, s'han actualitzat els noms científics i s'ha corregit el nom de la Directiva d'Aus tal com proposava l'OBSAM.

- Institut Espanyol d'oceanografia (IEO)

L'IEO demana la incorporació de les coves marines submergides com a element clau de pla, la incorporació de diverses espècies d'invertebrats i algues marines a les taules de fauna i flora d'interès, modificar el redactat d'alguns paràgrafs de pla, incloure alguns elements clau com a destinataris d'algunes de les mesures, modificar les prioritats d'algunes mesures i incorporar referències a l'estudi sobre el fons marí de l'illa de l'Aire elaborat Sales, et al, el 2004.

Consideracions tècniques a l'aportació

S'ha considerat totalment justificada la proposta d'incorporar l'HIC 8330 Coves marines submergides o semisubmergides com a element clau, atès l'elevat nombre de coves existents a l'hàbit de pla i les pressions a les què estan sotmeses, especialment per part del busseig recreatiu. No obstant això, s'ha optat per no incorporar al pla el mapa de distribució d'aquest element clau ja que podria ser contraproductiu revelar la localització d'algunes de les coves, més

tenint en compte que d'acord amb la normativa de la reserva marina està prohibit l'accés a l'interior de les coves marines de l'Illa de l'Aire per part de bussejadors amb botelles d'aire. S'accepta l'al·legació.

Pel què fa a la incorporació de les espècies *Lithophyllum byssoides*, *Cladocara caespitosa* i *Lithophaga lithophaga*, aquesta incorporació ja havia estat sol·licitada per l'OBSAM i per tant s'accepta l'al·legació.

Pel què fa a la petició d'incorporar la referència als hàbitats d'esculls i coves marines a l'apartat 1.2 i incloure el busseig com a amenaça, aquestes peticions estan ben fonamentades per part de l'IEO i per tant s'han incorporat al pla.

Pel què fa a incorporar els elements clau de coves marines i fons marins durs com a beneficiaris de la mesura 1.1 i l'element clau coves marines de la mesura 1.8 s'entén també justificades aquestes incorporacions. Per tant, s'ha acceptat l'al·legació.

S'ha modificat el redactat de la mesura 5.3 de l'apartat 3.2 per tal de deixar clara la importància dels fons marins durs i de les coves marines a l'àmbit de pla, en el sentit de al·legació.

En relació als canvis de prioritat de les mesures 1.1. 1.7 i 1.10, es considera justificada l'argumentació i per tant s'accepta l'al·legació.

Pel que fa la proposta de modificar la norma 5.6.4 sobre busseig, val a dir que la normativa de la reserva marina prohibeix el busseig amb botelles a totes les coves de l'illa de l'Aire, per tant el pla de gestió no pot modificar les normes d'ús de la reserva marina per fer-les més laxes, i més en base a un estudi del 2003. Per aquest motiu, s'ha definit la mesura 1.10 de l'apartat 3.2 del pla consistent en un nou estudi per conèixer l'impacte de les activitats d'oci sobre l'hàbitat de coves marines arran de l'al·legació del Consell Insular de Menorca. En funció del resultat ja es veurà si és recomanable instar a la Direcció general de Pesca i Medi Mari a modelar aquesta prohibició o si convé mantenir-la tal com està actualment.

Finalment, s'ha incorporat l'estudi sobre el fons marí de l'illa de l'Aire elaborat Sales, et al, el 2004 com una de les fonts d'aquest PG. S'accepta l'al·legació.

**- Enrique Morales Seguí i Maria de los Ángeles Morales Pérez
(copropietaris de l'illa de l'Aire)**

El senyor i la senyora Morales, mitjançant escrit del representant legal, al·leguen que les dades sobre la superfície privada i pública de la part terrestre del pla són errònies i sol·licita que siguin corregides.

D'altra banda, la propietat demana una compensació de 212.885,15€ atès que consideren que les prohibicions sobre els usos i aprofitaments dels terrenys privats de l'illa derivades de l'aprovació del pla suposen una expropiació «de facto» i assenyalen que el pla ha d'incloure una partida pressupostaria que contempli aquesta compensació econòmica per a la propietat. El càlcul del valor d'aquesta compensació es basa en el Decret 1492/2011, de 24 d'octubre, per la qual s'aprova el reglament de valoracions de la Llei del Sòl.

Consideracions tècniques a l'aportació

Efectivament el quadre de superfícies de la pàgina 6 del Pla assenjala que la superfície de l'Illa de l'Aire és de 30,92 ha, en consonància amb el què està recollit en el formulari oficial de dades de l'espai (FND), i que la superfície pública representa el 70% d'aquestes 30,92 ha mentre que la privada el 30% restant.

No obstant, segons la darrera línia de costa oficial de Balears la superfície real de l'illot és de 30,5148 ha, de les quals la superfície privada és de 20,4988 ha, d'acord amb la partió aprovada mitjançant l'Ordre ministerial corresponent el 30 de setembre de 2013, cosa que representa un 67,18% del total de l'illot.

Val a dir que els càlculs de la propietat presentats en l'al·legació són erronis, atès que ha considerat que la superfície de l'illot és 33,1066 ha i no els 30,51488 ha, fet que fa que el percentatge calculat de superfície privada sigui erroni. En qualsevol cas, es considera que la dada que ha de recollir el Pla s'ha de basar en la línia de costa oficial i la partió vigent, que és l'aprovada el setembre de 2013. Així doncs, s'ha corregit la taula 4 del pla tal com sol·licitava el senyor Morales i per tant es considera acceptada l'al·legació.

Pel què fa a la segona de les al·legacions, es tracta d'una afirmació general que no concreta quines són les limitacions que eventualment s'haurien de compensar. No s'aporta tampoc cap informació que justifiqui com s'ha obtingut el càlcul de la xifra estimada de 212.885,15 euros. Sense entrar a valorar si el càlcul és correcte o no, s'ha analitzat el Reial decret legislatiu 7/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Sòl i Rehabilitació Urbana i no contempla cap supòsit indemnitzatori per motius ambientals o de protecció de les espècies silvestres. De fet l'article 48 de la RDL 7/2015, estableix que hi ha dret d'indemnització en els supòsits següents:

- Lesions dels bens i drets que suposin un canvi en la ordenació territorial i o urbanística.
- Limitacions respecte a construccions i edificacions o restriccions d'edificabilitat.
- Modificació, anul·lació o extinció de l'eficàcia de títols administratius habilitant d'obres o activitats.

- Ocupació de terrenys privats per dotacions públiques.

En aquest sentit, es considera que no es dona cap d'aquests supòsits en la mesura que el pla no suposa cap canvi en la ordenació territorial actual, la qual es va establir mitjançant la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears i pel Pla Territorial Insular de Menorca, aprovat l'any 2003.

Val a dir que el pla de gestió no limita cap dret o ús, i les limitacions directes que hi ha són les relatives a la caça per motius de gestió de la ZEC, tot i que no existeix actualment cap autorització per aquesta activitat. A dia d'avui no consta que a l'illa de l'Aire hi hagi cap pla cinegètic vigent que pugui ser considerat com un títol administratiu habilitant d'activitats relacionades amb la caça. Per tant, amb l'aprovació d'aquest pla de gestió no s'anul·la cap llicència o permís d'activitats. De fet, cal recordar que la Resolució del Conseller executiu del Departament de Medi Ambient i Reserva de Biosfera del Consell Insular de Menorca 2018/144, d'11 de maig de 2018, per la qual es fixen els períodes hàbils de caça i les vedes especials que s'estableixen per a la temporada 2018-2019 a l'illa de Menorca, ja prohibia la caça en tots els illots costaners de Menorca, inclosa l'Illa de l'Aire. La Resolució 2019/222 que regula els períodes hàbils de caça i les vedes especials que s'estableixen per a la temporada 2019-2020, manté aquesta prohibició, així com també manté la prohibició de caçar a qualsevol illot de Menorca la Resolució 2020/485 que regula els períodes hàbils de caça i les vedes especials que s'estableixen per a la temporada 2020-2021. Per tant, no hi pot haver cap títol habilitant relacionat amb l'activitat cinegètica vigent a l'Illa de l'Aire.

Per aquest motiu es considera que no s'escau la previsió d'una compensació econòmica.

- **Ramon Enrique Morales Ainsa (copropietari Illa de l'Aire)**

El senyor Morales Ainsa al·lega que l'administració impulsora del pla en cap moment s'ha posat en contacte amb la propietat per tractar el contingut del mateix i que aquesta ha estat en tot moment perjudicada. També assenyala que el quadre de superfícies de la taula 4 és erroni.

Consideracions tècniques a l'aportació

Pel que fa a la primera de les al·legacions, val a dir que el mecanisme legalment establert a l'article 36 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental de les Illes Balears (LECO) per tal que l'administració impulsora de la declaració d'una zona d'especial conservació (ZEC) i aprovació del corresponent pla de gestió natura 2000 es relacioni amb la propietat dels terrenys afectats pel pla és el tràmit d'audiència i consulta dels titulars de drets i interessos legítims regulat a l'article 9c de la mateixa llei. En

aquest sentit, la direcció general competent en matèria d'Espais Xarxa Natura 2000 ha de posar a disposició dels titulars de drets i interessos legítims, en aquest cas la propietat de l'Illa de l'Aire, l'esborrany de Decret mitjançant el qual es pretén declarar la zona com a ZEC i aprovar el corresponent pla de gestió Natura 2000. Per tant el procediment que s'ha seguit amb la propietat de l'Illa de l'Aire és el legalment establert per aquests casos.

Pel que fa a l'error en les superfícies de l'illa, aquestes han estat corregides tal com s'ha exposat a la resposta a l'al·legació rebuda dels altres copropietaris de l'illa, acceptant per tant l'al·legació.

- **Daniel Bisbal Riera**

El senyor Bisbal al·lega que a l'illa de l'Aire hi ha una important afluença de bussejadors que realitzen immersions en tres punts principalment i sol·licita que el PG prevegi la instal·lació de tres punts i que la localització d'aquestes tres boies sigui acordada amb els centres de busseig de la zona.

Consideracions tècniques a l'aportació

Tal i com s'ha comentat anteriorment, arran d'altres al·legacions, s'ha incorporat la previsió de 3 punts fondeig per als centres de busseig a la mesura 2.5. S'ha acceptat doncs l'al·legació.

4. Finalment, s'han dut a terme alguns canvis de d'ofici en els apartats 4 i 5 del pla per tal d'incorporar les observacions dels informes jurídics emesos en el marc de la tramitació d'altres plans de gestió i ordenació, per tal de donar major coherència i claredat al conjunt del text, així com s'han modificat altres per raons sistemàtiques i d'estructura, respectant el contingut.

El tècnic del servei de Planificació al Medi Natural

Ricard Borràs Tejedor

Vist i plau

El director general d'Espais Naturals i Biodiversitat

Llorenç Mas Parera

Vist i plau

La cap del Servei de Planificació al Medi Natural

Alícia Florit García